

Magdalena Kinga Stawicka

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

**WYNIKI FINANSOWE PRZEDSIĘBIORSTW
Z UDZIAŁEM KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO
NA DOLNYM ŚLĄSKU W LATACH 2005-2009.
PRÓBA OCENY W KONTEKŚCIE PROJEKTU
PROGRAMU WSPIERANIA INWESTYCJI
O ISTOTNYM ZNACZENIU DLA GOSPODARKI
POLSKIEJ NA LATA 2011-2020**

Streszczenie: Na Dolnym Śląsku na koniec roku 2009 funkcjonowało 2210 przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym. Firmy te zatrudniały łącznie ponad 130 tys. osób. Przedstawiona w artykule analiza wyników finansowych tych przedsiębiorstw pokazała, iż uzyskują one znaczne przychody, które przekładają się na osiąganie przez wiele z nich wysokich zysków (w 2009 r. 47% z nich osiągnęło dodatni wynik finansowy). Celem głównym wdrażanego przez rząd programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020 ma być wzrost innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki. Planowana kwota do wydania z budżetu państwa wynosi 727 mln zł, które wypłacane będą jako wsparcie z tytułu kosztów tworzenia nowych miejsc pracy oraz kosztów inwestycji.

Słowa kluczowe: Dolny Śląsk, kapitał zagraniczny, wynik finansowy, programy rządowe.

1. Wstęp

Celem artykułu jest dokonanie analizy zmienności podstawowych wyników finansowych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie województwa dolnośląskiego, posiadających w swojej strukturze kapitał zagraniczny. Badanie przeprowadzono na podstawie dostępnych danych statystycznych pochodzących z Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego oraz publikacji *Działalność gospodarcza podmiotów z kapitałem zagranicznym za lata 2006-2010*. Dostępność danych pozwala na objęcie analizą lat 2005-2009. Ponadto autorka przedstawia główne założenia programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla Polski, będącego w fazie projektowania, i podejmie próbę prognozy potencjalnego wpływu tej formy wspierania napływu kapitału zagranicznego do gospodarki polskiej na przyszłe funkcjonowanie badanych przedsiębiorstw z regionu Dolnego Śląska.

2. Kapitał zagraniczny na Dolnym Śląsku w latach 2005-2009

Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych na Dolny Śląsk jest pochodną napływu tego rodzaju kapitału do gospodarki polskiej. Składowe tzw. regionalnego klimatu inwestycyjnego mają charakter systemowy. Z tego też względu, jakkolwiek przewagi komparatywne w przyciąganiu bezpośrednich inwestycji zagranicznych do danego województwa są bardzo istotne, jednak ogólna percepcja całego kraju oraz stworzone ogólne warunki prowadzenia działalności gospodarczej, w tym także uwarunkowania makroekonomiczne, stanowią zespół istotnych czynników branych pod uwagę przez inwestorów podejmujących konkretne decyzje lokalizacyjne. Według danych GUS w Polsce corocznie zwiększa się liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego, zarejestrowanych w systemie REGON. W 2010 r. na miejscu pierwszym pod tym względem było województwo mazowieckie, w którym istniało ponad 24 tysiące spółek prawa handlowego posiadających w swoim majątku kapitał pochodzący od zagranicznych inwestorów. Tak dużą liczbę podmiotów województwo mazowieckie zawdzięcza przede wszystkim Warszawie, w której swoją siedzibę posiada 80% ogółu spółek z kapitałem zagranicznym. Warszawa jako stolica przyciąga od lat inwestorów zagranicznych, co sprawiło, że co trzecia firma to przedsiębiorstwo z udziałem kapitału obcego pochodzącego z zagranicy. Na drugim miejscu w rankingu uplasowało się województwo dolnośląskie, które miało $\frac{1}{4}$ liczby przedsiębiorstw posiadających kapitał pochodzący z zagranicy na terenie województwa mazowieckiego, jednak na tle pozostałych regionów Dolny Śląsk było regionem wyróżniającym się. Wysoka pozycja w rankingu świadczy o tym, iż województwo dolnośląskie jest postrzegane jako region niemal równie dobry dla inwestycji jak stolica kraju. Na trzecim miejscu uplasowała się Wielkopolska, w której liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego wynosiła 5775.

Powyższe dane zebrane przez GUS zostały oparte na systemie REGON, który z uwagi na swoją specyfikę może obejmować podmioty gospodarcze należące do grupy nieaktywnych operacyjnie, zatem przedstawione w ten sposób informacje mogą mieć charakter jedynie poznawczy oraz pozwalają na ogólne przedstawienie zjawiska istnienia podmiotów z kapitałem zagranicznym w gospodarce polskiej oraz zmienności ich ilości¹. Sam GUS rekomenduje jednak korzystanie z innego źródła danych, kompletowanego na bazie specjalnego i odrębnego formularza KZ „Sprawozdanie dla spółek z udziałem kapitału zagranicznego”. Dane te bowiem ukazują obraz faktycznie działających na terenie Polski przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego.

Tabela 1 przedstawia liczbę podmiotów gospodarczych z udziałem kapitału zagranicznego prowadzących aktywną działalność w województwie dolnośląskim. Analiza okresu ostatnich pięciu lat pokazuje, iż liczba badanych przedsiębiorstw zwiększyła się o 22%. Corocznie rośnie również liczba pracowników zatrudnianych

¹ www.stat.gov.pl, stan na dzień 3.01.2011.

przez tego typu przedsiębiorstwa. Wyjątkiem jest jednak rok 2009, w którym mimo zwiększenia się liczby podmiotów o niecałe 5% w stosunku do roku 2008, liczba pracujących uległa zmniejszeniu o 7,5%.

Tabela 1. Podmioty gospodarcze z kapitałem zagranicznym na Dolnym Śląsku w latach 2005-2009 – wybrane aspekty (stan na 31.12.2009)

Rok	Liczba podmiotów z kapitałem zagranicznym	Liczba pracujących	Kapitał zagraniczny (w mln zł)	Liczba jednostek wykazujących zysk netto
2009	2210	138 489	14 364,2	1043
2008	2112	149 644	13 410,3	903
2007	2048	135 850	12 727,5	1042
2006	1962	116 119	11 384,2	b.d.
2005	1831	100 040	9 575,0	903

Uwaga: Dane w powyższej tabeli zebrane zostały przez GUS na bazie formularza KZ.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: [*Działalność gospodarcza...*2006; 2007; 2008; 2009; 2010; <http://www.stat.gov.pl>].

Kapitał podstawowy podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego na Dolnym Śląsku wynosił w 2009 roku 14 961,1 mln zł i był wyższy niż w roku poprzednim o 7,1%, a w porównaniu z rokiem 2005 nastąpił wzrost o 55%. Analiza tych samych danych dla całej Polski pokazuje wzrost na poziomie 5,6% w stosunku do roku 2008 oraz 36% wzrost w stosunku do roku 2005, co oznacza ponadprzeciętne zainteresowanie inwestorów regionem Dolnego Śląska. W strukturze kapitału podstawowego w roku 2009 kapitał zagraniczny stanowił 92,5%, a w roku 2005 relacja ta wynosiła niecałe 95%, co pokazuje, po pierwsze, iż kapitał zagraniczny odgrywa nadrzędną rolę w strukturze majątku badanych przedsiębiorstw, a po drugie zmniejszenie się udziału kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym dowodzi, iż w ostatnich latach zwiększył się w tych firmach udział kapitału krajowego.

Liczba jednostek wykazujących zysk netto nie zmienia się znacząco w badanych latach. W roku 2005 liczba ta wyniosła 903 i po niewielkim wzroście w roku 2007 powróciła do tego samego poziomu. 13-procentowy spadek liczby przedsiębiorstw uzyskujących w danym roku zysk netto podyktowany był przede wszystkim trudną sytuacją na rynku polskim, unijnym, ale także światowym – wystąpienie kryzysu gospodarczego. Trudna sytuacja globalna znalazła odzwierciedlenie w wynikach finansowych uzyskiwanych przez polskie przedsiębiorstwa, również te z kapitałem zagranicznym. W roku kolejnym liczba firm z zyskiem netto wyniosła 1043, co pokazuje powrót do wielkości osiągniętych w roku 2007.

Analizując dalej wielkość przedsiębiorstw zagranicznych działających na terenie Dolnego Śląska, w oparciu o dane zebrane na bazie formularza KZ, można

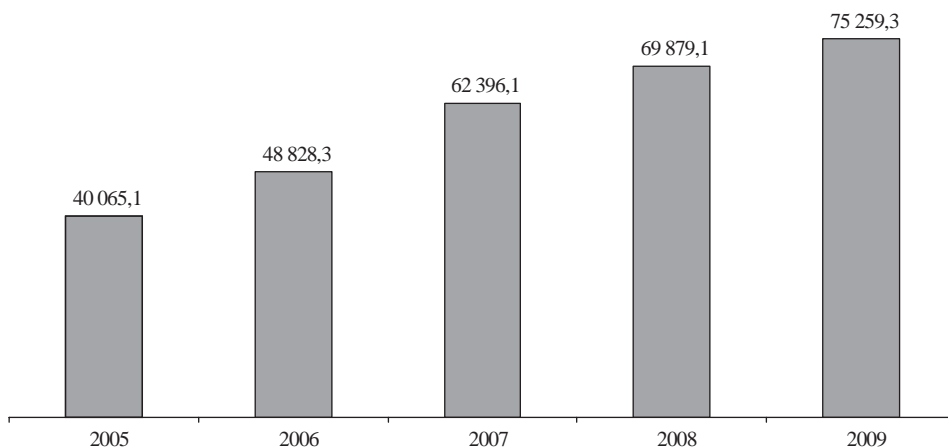
stwierdzić, iż dominują wyraźnie podmioty mikro (1237), stanowiące ponad 58% całości populacji tego rodzaju firm. Licznie reprezentowaną grupą są także przedsiębiorstwa małe (470), natomiast zdecydowanie mniej jest podmiotów średniej wielkości (283) oraz podmiotów dużych (122). W konsekwencji Dolny Śląsk należy do tych regionów Polski, w których nastąpiła największa jak dotychczas akumulacja kapitału zagranicznego. Analizowane województwo przyjęło około 9% całości kapitału zagranicznego napływającego do Polski w 2008 roku. Wynik ten można zatem uznać za korzystny, chociaż nadal pozostaje spora przestrzeń do zwiększenia skali absorpcji kapitału zagranicznego w regionalnym systemie ekonomicznym.

3. Podstawowe wyniki finansowe uzyskane przez przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego na Dolnym Śląsku w latach 2005-2009

W 2009 roku podmioty z udziałem kapitału zagranicznego funkcjonujące w Polsce uzyskały przychody z całokształtu działalności w wysokości 1 025 918,1 mln zł i były one o 5,8% wyższe niż rok wcześniej. 2210 przedsiębiorstw prowadzących swoją działalność na Dolnym Śląsku w omawianym roku osiągnęło przychody na poziomie 75 259,3 mln zł, co stanowiło 7,33% ogółu przychodów wygenerowanych przez wszystkie przedsiębiorstwa z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce. Analiza rys. 1 wyraźnie pokazuje, iż przychody ogółem przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym w województwie dolnośląskim w badanym pięcioleciu corocznie się zwiększają. W roku 2005 wyniosły one 40 065,1 mln zł, a w roku 2009 były już prawie dwukrotnie wyższe. Przychody z całokształtu działalności obejmują: przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport towarów i usług wytworzonych przez przedsiębiorstwo, przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów nie wytworzonych przez przedsiębiorcę, ale nabytych w celu dalszej odsprzedaży, pozostałe przychody operacyjne związane pośrednio z prowadzoną przez jednostkę działalnością operacyjną, a także przychody finansowe, wśród których przykładowo wymienić można należności z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek czy posiadanych lokat terminowych itp.

Istotny udział w kształtowaniu pozycji przychodów z całokształtu działalności podmiotów mają przychody netto ze sprzedaży w kraju i na eksport wyrobów gotowych, półfabrykatów, usług wytworzonych przez przedsiębiorstwo. W 2009 r. wielkość przychodów z tytułu takiej produkcji wyniosła dla przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym na Dolnym Śląsku 30 873,9 mln zł i była wyższa od wielkości uzyskanej w 2005 r. o 70%. Najwyższe przychody z całokształtu działalności uzyskały podmioty zaangażowane w przetwórstwo przemysłowe, około 40%, oraz w handel i naprawę pojazdów samochodowych, około 30%. Te dwa sektory polskiej gospodarki od lat przynoszą firmom w nich działającym największe przychody. Dla porównania w roku 2005 udział przychodów w przetwórstwie przemysłowym

w kształtowaniu przychodów z całokształtu działalności wynosił 48%, a w handlu i naprawie pojazdów samochodowych 33%. Można zatem uznać, iż od lat utrzymuje się ta sama tendencja.

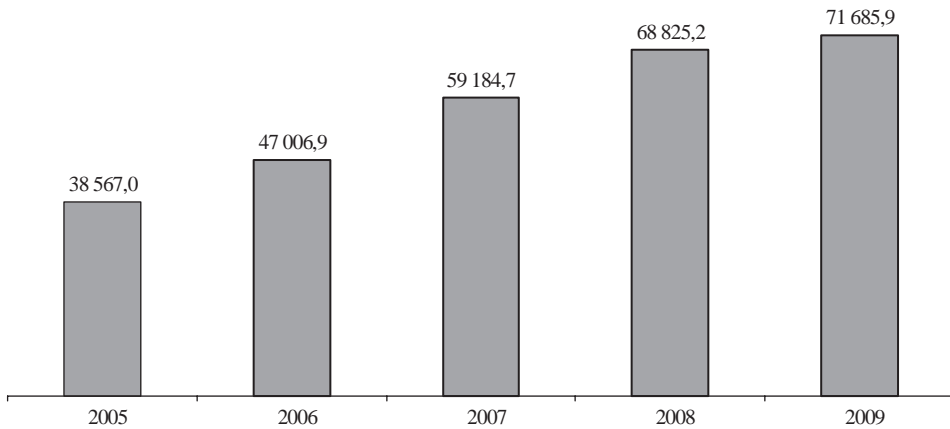


Rys. 1. Przychody z całokształtu działalności dla podmiotów działających na Dolnym Śląsku w latach 2005-2010 (w mln zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: [*Działalność gospodarcza...* 2006; 2007; 2008; 2009; 2010; <http://www.stat.gov.pl>].

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują trzy rodzaje kosztów, w tym koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, składający się z wartości sprzedanych towarów i materiałów oraz kosztów działalności operacyjnej, a także pozostałe koszty operacyjne, związane pośrednio z prowadzoną przez przedsiębiorcę działalnością oraz koszty finansowe, czyli przykładowo odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę itp.

Koszty uzyskania przychodu z całokształtu działalności przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego na Dolnym Śląsku (rys. 2) są bardzo wysokie i w 2009 roku wyniosły 95,3% przychodów. Tendencja ta utrzymuje się od lat, bo w 2005 i 2006 roku wskaźnik ten wyniósł 96,3%, w roku 2007 wzrósł do poziomu 94,9%, a najwyższa relacja kosztów do przychodów wystąpiła w 2008 r., kiedy to koszty uzyskania przychodu wyniosły aż 98,5% przychodów z całokształtu działalności. Nie jest to zjawisko specyficzne dla Dolnego Śląska, ponieważ średnia dla kraju w roku 2009 wyniosła również 95%, ale w roku 2008 wartość dla całego kraju była niższa o 1,7%.



Rys. 2. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności dla podmiotów działających na Dolnym Śląsku w latach 2005-2010 (w mln zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: [*Działalność gospodarcza...* 2006; 2007; 2008; 2009; 2010; <http://www.stat.gov.pl>].

Kolejną pozycją warta omówienia to saldo zysków i strat nadzwyczajnych, które stanowi różnicę między zrealizowanymi zyskami nadzwyczajnymi a poniesionymi stratami nadzwyczajnymi. Przez straty i zyski nadzwyczajne rozumie się skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki, a w szczególności zdarzeń losowych (powódź, pożar), zaniechania lub zawieszenia pewnego rodzaju działalności (w tym również istotnej zmiany metod produkcji lub sprzedaży zorganizowanej części jednostki) oraz postępowania ugodowego lub naprawczego. W badanym okresie od roku 2005 do 2009 saldo zysków i strat nadzwyczajnych dla przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym w Polsce było dodatnie, z wyjątkiem roku 2009, kiedy to saldo wyniosło $-71,6$ mln zł. Co ciekawe saldo to było w tym roku jednak dodatnie dla mikroprzedsiębiorstw, czyli firm zatrudniających do dziewięciu osób ($+ 9,9$ mln zł), a ujemne dla przedsiębiorstw większych (tab. 2).

Tabela 2. Saldo zysków i strat nadzwyczajnych dla podmiotów z kapitałem zagranicznym na Dolnym Śląsku w latach 2005-2009 (w mln zł)

Rok	2005	2006	2007	2008	2009
Ogółem	9,9	2,3	-2,7	-4,2	-12,5
Do 9 pracujących	0,2	2,1	-0,6	+0,7	-0,2
10 i więcej pracujących	9,7	0,2	-2,1	-4,9	-12,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: [*Działalność gospodarcza...* 2006; 2007; 2008; 2009; 2010; <http://www.stat.gov.pl>].

W przypadku przedsiębiorstw z Dolnego Śląska jedynie w latach 2005 i 2006 można zaobserwować dodatnie saldo zysków i strat nadzwyczajnych. W kolejnych latach wskaźnik ten przyjmuje wartości ujemne, z wyjątkiem roku 2008, w którym jedynie mikroprzedsiębiorstwa wykazały zyski nadzwyczajne. Można zatem sądzić, iż w przedsiębiorstwach na Dolnym Śląsku w badanym okresie częściej występowały wypadki losowe, w wyniku których poniesione zostały straty. Niemniej jednak trzeba pamiętać, iż firmy są ubezpieczone np. na okoliczność straty składników majątku w wyniku powodzi, zatem otrzymują odszkodowania za stratę i jest to wówczas klasyfikowane jako zysk, co powoduje wyrównanie się wartości ujemnej z dodatnią, tzw. bilans zerowy. Stąd też można sądzić, iż ujemne wartości salda zysków i strat mogą mieć inne źródło pochodzenia.

Tabela 3. Wynik finansowy brutto i netto dla podmiotów z kapitałem zagranicznym na Dolnym Śląsku w latach 2005-2009 (w mln zł)

Rok	Wynik finansowy brutto			Wynik finansowy netto		
	ogółem	do 9 pracujących	10 i więcej pracujących	ogółem	do 9 pracujących	10 i więcej pracujących
2005	1491,8	130,4	1361,4	1173,2	89,1	1084,0
2006	1830,5	170,6	1659,9	1469,4	131,6	1337,8
2007	3208,6	341,0	2867,6	2698,0	302,8	2395,3
2008	1049,9	191,8	858,2	645,9	158,9	487,1
2009	3561,2	167,0	3394,2	2975,7	132,6	2843,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: [*Działalność gospodarcza...* 2006; 2007; 2008; 2009; 2010; <http://www.stat.gov.pl>].

Analiza wyniku finansowego brutto i netto przedstawionego w tab. 3 pokazuje, iż w badanym pięcioleciu przedsiębiorstwa funkcjonujące na Dolnym Śląsku ogółem odnotowały zysk brutto i netto. Widać jednak wyraźnie jego silną zmienność w poszczególnych latach. Od roku 2005 nastąpił szybki wzrost jego wartości, przeszło dwukrotny w roku 2007 w stosunku do roku 2005, a następnie silny spadek w roku 2008, co po raz kolejny wytłumaczyć można kryzysem panującym na świecie. Rok 2009 to kolejny dobry rok dla przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym województwa dolnośląskiego. Ich zysk brutto wyniósł ponad 3,5 mld zł, a zysk netto niecałe 3 mld zł. Istotne jednak jest to, że w roku 2005 zysk netto ze swojej działalności wykazywało na Dolnym Śląsku 49,3% przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym (52,4% w skali całego kraju), a w roku 2009 było ich 47,1%, zatem znacznie mniej, ale w skali całego kraju wartość ta również zmniejszyła się do 48,7%. Jeszcze gorzej należy ocenić wspomniany już rok 2008, w którym zaledwie 42,7 % przedsiębiorstw wykazało zysk netto (45,7% średnia dla Polski).

4. Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020 szansą poprawienia wyników finansowych przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym działających na Dolnym Śląsku

Inwestorzy zagraniczni realizujący nowe inwestycje w Polsce mogą korzystać z różnych zachęt oferowanych przez władze publiczne. Jednym z nich jest *System wspierania inwestycji o priorytetowym znaczeniu dla gospodarki polskiej*, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 23 września 2008 roku. Głównym jego celem jest wzrost innowacyjności i produktywności polskiej gospodarki poprzez zwiększenie napływu zaawansowanych technologicznie inwestycji i tworzenie miejsc pracy o wysokiej produktywności. O wsparcie wnioskować mogą wyłącznie przedsiębiorcy planujący inwestycje w następujących sektorach priorytetowych, do których zalicza się: sektor motoryzacyjny, sektor elektroniczny, sektor lotniczy, sektor nowoczesnych usług, działalność badawczo-rozwojową oraz sektor biotechnologiczny². System przewiduje wsparcie inwestycji początkowej z tytułu kosztów tworzenia nowych miejsc pracy oraz z tytułu kosztów kwalifikowanych nowej inwestycji.

W fazie projektu jest jeszcze zamiennik omówionego pokrótce powyżej systemu wspierania inwestycji o priorytetowym znaczeniu dla gospodarki polskiej. Nowy program pod nazwą *Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020* miał wejść w życie od 1 stycznia 2011 r., jednakże koniec roku 2010 pokazał, iż samorządy są przeciwne wprowadzeniu planów, ponieważ może to doprowadzić zmniejszenia zainteresowania inwestorów zagranicznych Polską jako krajem lokalizacji inwestycji.

Celem głównym omawianego programu jest wzrost innowacyjności oraz konkurencyjności polskiej gospodarki. Do realizacji celu głównego wyznaczono również cele szczegółowe, do których zaliczyć można: zwiększanie udziału innowacyjnych inwestycji stosujących nowoczesne technologie oraz tworzenie miejsc pracy o wysokiej produktywności. Program w całości ma być finansowany z budżetu państwa, a umowy będą przewidywać wypłacanie wsparcia w transzach rocznych, nie dłużej jednak niż przez 5 lat. Oznacza to, że ostatnie płatności z tytułu zawartych umów będą realizowane w 2020 r., natomiast program jako inicjatywa rozwoju będzie realizowany do końca 2015 r., tj. do końca obowiązywania strategii rozwoju kraju 2007-2015. Planowany jest podział środków w stosunku 56% na wsparcie z tytułu kosztów tworzenia nowych miejsc pracy oraz 44% na wsparcie z tytułu kosztów inwestycji. Kwota wsparcia dla inwestorów została oszacowana na podstawie 39 programów wieloletnich, zatwierdzonych w latach 2005-2009 i wyniosła 727 mln zł, gdzie największa pula 100 mln zł zostanie rozdysponowana w roku 2016 [*Program wspierania inwestycji... 2010*].

² www.paiz.gov.pl, stan na dzień 5.01.2011.

Podobnie jak w przypadku systemu wsparcia inwestycji o priorytetowym znaczeniu dla gospodarki polskiej wsparcie uzyskać będą mogli jedynie przedsiębiorcy z sektorów zaliczanych przez rząd do tzw. priorytetowych. A zatem wyróżnić tu należy:

- sektor motoryzacyjny – w szczególności produkcja: pojazdów samochodowych nadwozi, przyczep i naczep, części i akcesoriów do pojazdów samochodowych i ich silników,
- sektor elektroniczny – w szczególności produkcja: komputerów, sprzętu oraz aparatury radiowej, telewizyjnej i telekomunikacyjnej, układów i podzespołów (w szczególności dla przemysłu motoryzacyjnego, energetycznego, AGD i woj-skowego),
- sektor lotniczy – w szczególności produkcja: statków powietrznych, części i akcesoriów do statków powietrznych i ich silników, działalność usługowa w zakresie naprawy, konserwacji oraz remontów statków powietrznych i silników lotniczych,
- biotechnologii – w szczególności produkcja: w zakresie biotechnologii białej, mającej zastosowanie w procesach przemysłowych, i czerwonej, związanej z medycyną i ochroną zdrowia (np. tworzenie nowych produktów leczniczych),
- sektor nowoczesnych usług – w szczególności usługi z zakresu: IT, BPO oraz telekomunikacji,
- działalność badawczo-rozwojowa.

Ponadto szansę na wsparcie mają również podmioty planujące inwestycje produkcyjne w innych niż wymienione sektory, o minimalnych kosztach kwalifikowanych 1 mld zł, i tworzące co najmniej 500 nowych miejsc pracy.

5. Podsumowanie

Przedstawiona w artykule analiza wyników finansowych przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym na Dolnym Śląsku pokazała, po pierwsze, iż podmioty te odgrywają ważną rolę w życiu gospodarczym regionu, po drugie, iż uzyskują one przychody z prowadzonej działalności, które przekładają się na osiąganie przez wiele z nich wysokich zysków. Liczba inwestorów zagranicznych na Dolnym Śląsku jest znaczna (druga pozycja pod tym względem w Polsce), co sugeruje posiadanie i utrzymywanie istotnych przewag komparatywnych regionu względem większości pozostałych województw Polski. Analizując rządowy program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020, można stwierdzić, iż program ten może stać się szansą dla regionu, który i tak jest bardzo chętnie wybierany przez przedsiębiorców z sektora motoryzacyjnego, ale również dla samych przedsiębiorstw, które zachęczone możliwością uzyskania wsparcia dokonywać będą kolejnych inwestycji. One natomiast sprawią, że region będzie się rozwijał, a przedsiębiorstwa osiągać będą w konsekwencji większe zyski. Niemniej jednak w programie tym można znaleźć wiele zapisów budzących spore wątpliwości, a także

obawy, które stały się źródłem oporu samorządów przed wdrażaniem programu. Największe obawy budzi zakaz łączenia grantu rządowego ze środkami funduszy europejskich lub zwolnieniem podatkowym w specjalnych strefach ekonomicznych w ramach jednego projektu inwestycyjnego. Ponadto rząd proponuje również, by granty rządowe nie były udzielane w aglomeracjach o niskiej stopie bezrobocia. Ocena stopy bezrobocia dokonywana by była na dzień przed złożeniem wniosku inwestora o udzielenie wsparcia na podstawie danych publikowanych przez GUS w stosunku do średniej krajowej. Ten zapis jest z punktu widzenia przedsiębiorców dolnośląskich niekorzystny, ponieważ Dolny Śląsk charakteryzuje się niską stopą bezrobocia – szczególnie Wrocław, który nie miałby szans pozyskać inwestorów chcących skorzystać z takiego wsparcia. Wątpliwe jest również obliczanie maksymalnego pułapu wsparcia, ponieważ rząd chce ograniczyć możliwość wspierania inwestycji mniej kapitałochłonnych, czyli np. budowy centrów rozwojowych, które jak wiadomo są doskonałym transferem wiedzy, a dzięki ich istnieniu zatrudnienie znajduje wysoko wykwalifikowana kadra pracownicza.

Konkludując rozważania, można stwierdzić, iż program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020 ma wiele zalet, ale też i wad, które w sposób skuteczny mogą spowodować po pierwsze zmniejszenie zainteresowania gospodarką polską jako miejscem lokalizacji inwestycji z uwagi na brak możliwości łączenia różnych form zachęt inwestycyjnych, pod drugie zmniejszenie zainteresowania docelowo regionem Dolnego Śląska jako miejscem nie spełniającym wymagań stawianych regionom, które mogą korzystać ze wsparcia rządowego.

Materiały źródłowe

Działalność gospodarcza podmiotów z kapitałem zagranicznym w 2005 roku, GUS, Warszawa 2006.

Działalność gospodarcza podmiotów z kapitałem zagranicznym w 2006 roku, GUS, Warszawa 2007.

Działalność gospodarcza podmiotów z kapitałem zagranicznym w 2007 roku, GUS, Warszawa 2008.

Działalność gospodarcza podmiotów z kapitałem zagranicznym w 2008 roku, GUS, Warszawa 2009.

Działalność gospodarcza podmiotów z kapitałem zagranicznym w 2009 roku, GUS, Warszawa 2010.

Program wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2020, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa listopad 2010.

www.paiz.gov.pl, stan na dzień 5.01.2011.

www.stat.gov.pl, stan na dzień 3.01.2011.

FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES WITH SHARE OF FOREIGN CAPITAL IN LOWER SILESIA REGION FROM 2005 TO 2009. THE ASSESSMENT OF CHANGES IN THE CONTEXT OF THE PROGRAMME OF SUPPORT FOR SIGNIFICANT INVESTMENTS FOR THE POLISH ECONOMY FOR THE YEARS 2011-2020

Summary: In the territory of Lower Silesia, in the end of 2009, acc. to the GUS data, 2210 enterprises with share of foreign capital were active. The above mentioned enterprises hired more than 130.000 employees. The financial analysis of the enterprises presented in the article show that the entities generate substantial incomes from their activity which are reflected by large profits achieved by them (in 2009 47% of the enterprises achieved a positive financial result). The main goal of the programme, implemented by the government, of support for significant investments for the Polish economy 2011-2020 is the growth in the innovativeness and competitiveness of the Polish economy. The amount planned to be spent from the national budget is zł 727 million.